

PLAN DZIAŁANIA

przy wdrażaniu standardów współpracy
w płaszczyźnie 3: *Infrastruktura współpracy, tworzenie warunków do społecznej aktywności*,
w obszarze 2: *Wspieranie procesów integracji sektora organizacji pozarządowych*
w działaniu:

Integracja organizacji pozarządowych działających w poszczególnych branżach aktywności społecznej w powiecie oleckim

Spis treści

Wstęp.....	2
I. Standaryzacja procesu integracji organizacji pozarządowych działających w poszczególnych obszarach (branżach) działalności pożytku publicznego.....	3
II. Plan wdrażania standardów dotyczących integracji organizacji pozarządowych działających w poszczególnych branżach aktywności społecznej w powiecie oleckim.....	6
Etap I. Identyfikacja organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu oleckiego	7
1. Baza adresowa lokalnych organizacji pozarządowych prowadzona przez Starostwo Powiatowe w Olecku	7
2. Centrum Organizacji Pozarządowych (COP) w Olecku.....	9
3. Krajowy Rejestr Sądowy	10
4. Baza danych o organizacjach pozarządowych i instytucjach (bazy.ngo.pl) zamieszczona na portalu ngo.pl	10
Etap II. Zainicjowanie spotkania zapoznawczego (Plenarne spotkanie NGO).....	11
Etap III. Ustalenie celów, zasad, metod i narzędzi integracji	14
Etap IV. Integracja organizacji działających w tej samej branży	20
Etap V. Zarządzanie integracją, monitoring i ewaluacja procesu integracji.....	23
III. Harmonogram wdrażania standardów.....	26

Wstęp

Niniejszy plan działania zawiera wytyczne dla organizacji pozarządowych i administracji publicznej dotyczące procesu budowania poprawnych relacji i efektywnej współpracy. Przedstawia proces integracji organizacji pozarządowych działających w poszczególnych obszarach (branżach) działalności pożytku publicznego.

Plan ma pełnić funkcję informacyjno – edukacyjną, w efekcie wpłynąć na podniesienie jakości i efektywności mechanizmów lokalnej współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych.

Według „*Słownika wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych*” W. Kopalińskiego „integracja” to scalanie, proces tworzenia całości z części, włączanie jakiegoś elementu w całość; zespolenie i zharmonizowanie składników zbiorowości społecznej (Kopaliński W., 1983, s.192).

Analizując powyższe definicje można powiedzieć, że na pojęcie integracji składa się scalanie, harmonijność, zgodność, spójność, zwartość, więź, przyciąganie. Zdaniem W. Jachera: „*Integracja zatem nie oznacza jedności w sensie jednolitości, oznacza jednolitość w różnorodności*”. Integracja nie oznacza ujednolicenia, dzięki różnorodności np. funkcji, elementy mogą się zintegrować w działaniu, a gdyby były jednolite osiągnięcie jedności byłoby niemożliwe. Różnicowanie jest warunkiem integracji.

Integracja może być rozumiana bądź jako cecha, bądź jako czynność, czyli różnorodne zabiegi mające na celu zwiększenie stopnia integracji układu. Może odnosić się do elementu i wówczas mówimy o integracji elementu z układem, albo też może dotyczyć układu.

Powyższe informacje o integracji, mają znaczenie uniwersalne i odnoszą się do każdego układu elementów np. technicznych, ekonomicznych itp. W niniejszym opracowaniu opisujemy integrację społeczną, czyli integrację ludzi, ich ról, wzorów zachowania, postaw i interesów itp. Interesuje nas integracja społeczna nie w dowolnej zbiorowości ludzi lecz w organizacjach działających w obszarze pożytku publicznego.

W ujęciu encyklopedycznym integracja społeczna to: „zespolenie i zharmonizowanie elementów zbiorowości społecznej rozumiane jako intensywność i częstotliwość kontaktów między członkami danej zbiorowości oraz akceptacja w jej obrębie wspólnych systemów wartości, norm, ocen”.

Ważnym czynnikiem integracji społecznej jest wspólność interesów i podobieństwo sytuacji członków danej grupy (Wielka Encyklopedia Powszechna, 1985, s.291).

Zintegrowane środowisko lokalnych organizacji pozarządowych jest nieocenionym partnerem samorządu, ponieważ lepiej i efektywniej wpływa na obraz polityk publicznych, na realizację powierzonych zadań, staje się również reprezentantem organizacji w relacjach z samorządem co sprzyja zawieraniu porozumień do realizacji wspólnych zadań, pozwala na uniknięcie powielania działań i na lepsze wykorzystanie posiadanych zasobów i narzędzi.

I. Standaryzacja procesu integracji organizacji pozarządowych działających w poszczególnych obszarach (branżach) działalności pożytku publicznego.

Dla lepszego zrozumienia opracowania wydaje się zasadne przytoczenie definicji podstawowych pojęć dotyczących procesu standaryzacji.

Standaryzacja (normalizacja) to działalność zmierzająca do uzyskania optymalnego, w danych okolicznościach, stopnia uporządkowania w określonym zakresie, poprzez ustalanie postanowień przeznaczonych do powszechnego i wielokrotnego stosowania, dotyczących istniejących lub mogących wystąpić problemów (ustawa z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji)¹

Kryteria (wskaźniki) - narzędzia, przy pomocy których ma być mierzona jakość. Muszą być konkretne i wymierne, np. dające się wyrazić liczbowo, jednoznacznie, istotne dla analizowanej dziedziny i celu, zrozumiałe dla osób trzecich.

Standard

- wg internetowego Słownika języka polskiego – SJP²: „przeciętna norma, przeciętny typ, model; wyrób odpowiadający określonym wymogom; wzorzec”;
- dla liczby pojedynczej: „poziom towarów lub usług, zwłaszcza spełniający podstawowe wymagania”, „typowy i przeciętny model czegoś”;
- w liczbie mnogiej – standardy to „normy określające podstawowe wymagania stawiane czemuś”;
- w języku angielskim standard – to coś uczynione przykładem, z którym porównuje się inne przypadki tego rodzaju. Synonimami rzeczownika standard są: punkt odniesienia (benchmark), kryterium, stopień (grade), miara, parytet (par), wyznacznik (yardstick), kamień probierczy (touchstone - test lub kryterium określające jakość lub prawdziwość czegoś);
- potocznie to poziom minimum, który zadawała zlecającego i odbiorcę; stopień doskonałości; model do naśladowania; podstawa do oceny i porównań.

Norma – definicja wg SJP² ustalona, ogólnie przyjęta zasada; reguła, przepis, wzór; w etyce: zasada postępowania, dyrektywa wyznaczająca obowiązek określonego zachowania się w danej sytuacji przez odwołanie się do odpowiednich ocen i wartości moralnych; ilość, miara, granica ustalona, obliczona, przewidziana jako wymagana lub obowiązująca w jakimś zakresie; w węższym znaczeniu: ilość pracy wyznaczona do wykonania w określonym czasie.

Wymaganie – definicja wg SJP². Jest to „norma, warunek lub zespół warunków, którym ktoś lub coś musi odpowiadać; postulat”

Jakość jest to pewien stopień doskonałości (Platon)³; to zgodność z wymaganiami (Crosby)⁴

¹ Ustawa z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (Dz.U. 2002 r. Nr 169 poz. 1386)

² <http://sjp.pwn.pl>

³ <http://jakosc.biz/definicje-jakosci/>

⁴ <http://centrum.jakosci.pl/podstawy-jakosci.zapewnienie-jakosci.html>

Projekt „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Standardy można dzielić⁵ ze względu na określone kryteria, ze względu na rodzaj wymogów, charakter obowiązywania, źródło pochodzenia, obszar obowiązywania.

1) rodzaj wymogów:

- ilościowe, jakościowe,
- ogólny (np. wykształcenie wyższe) , szczegółowy (np. wykształcenie wyższe magisterskie administracyjne),
- prosty (kilka wymogów), złożony (kilkadziesiąt),
- odnoszące się do usługi lub poszczególnych jej cech – przedmiot standaryzowania (wszechstronne, wąskie),

2) charakter obowiązywania, źródło pochodzenia:

- obowiązujące (normatywne, obligatoryjne),
- zalecane,
- rekomendowane itp. (pozanormatywne),

3) obszar obowiązywania

- lokalne,
- regionalne,
- krajowe,
- międzynarodowe

Standard jest główną cechą kryterium, wskazuje, jaki cel uważamy za osiągalny, założony do realizacji. Powinien być uzasadniony, a w razie konieczności - możliwy do zmiany. Standardy powinny być jednakowe dla danej dziedziny i danego obszaru i tak konstruowane, aby były:

- ukierunkowane na problemy kluczowe,
- uniwersalne, możliwe do zastosowania,
- osiągalne, tj. mieszczące się w granicach możliwości organizacji,
- łatwe w użyciu,
- obrazujące oczekiwania użytkowników,
- sformułowane w sposób jednoznaczny, aby były dobrze rozumiane.

Standaryzacja obejmuje wszelkie działania samorządu polegające na stwarzaniu warunków do integracji sektora pozarządowego umożliwiających wymianę poglądów, doświadczeń i nawiązywanie współpracy. Zgodnie z zasadą suwerenności integracja sektora jest autonomicznym i oddolnym procesem, tak więc standardy mają charakter pozanormatywny, lokalny, a ich wypracowanie powinno być efektem wzajemnych ustaleń i partnerskich relacji. Zgodnie z zasadą pomocniczości (*tyle państwa, na ile to konieczne, tyle społeczeństwa, na ile to możliwe*) samorząd wspiera integrację sektora pozarządowego ingerując w ten proces w możliwie najmniejszym stopniu.

⁵ Szarfenberg R. *Standaryzacja usług społecznych* <http://wrzos.org.pl/projekt1.18/download/Ekspertyza%20Ryszard%20Szarfenberg.pdf>

Przyjęte w niniejszym opracowaniu standardy zostały wypracowane podczas warsztatów zorganizowanych z przedstawicielami obydwu sektorów, stanowią wersję roboczą przyjętą do realizacji zadania, jednakże mogą ulec zmianie w procesie ich konsultowania i wdrażania.

STANDARDY MINIMALNE

Lp.	Kryteria	Standardy
I	<i>normatywne</i>	
1	Stosowanie zasad współpracy: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności.	Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2010 Nr 234 poz. 1536), art. 5 ust. 3
II	<i>pozanormatywne</i>	
1	Inicjator integracji	Starostwo Powiatowe we współpracy z COP
2	Miejsce integracji	Siedziby organizacji, pomieszczenia COP, sala konferencyjna udostępniona przez Starostwo Powiatowe w Olecku
3	Osoba odpowiedzialna za integrację	Pełnomocnik ds. ngo we współpracy z pracownikiem COP
4	Plenarne spotkania organizacji pozarządowych	Współorganizacja przynajmniej jednego spotkania plenarnego w roku
5	Formalne spotkania branżowe lub problemowe z organizacjami pozarządowymi	Organizacja spotkań przynajmniej raz w roku
6	Szkolenia i warsztaty dla przedstawicieli organizacji pozarządowych z zakresu: – roli i zasad funkcjonowania ciał dialogu obywatelskiego, – roli i zasad funkcjonowania federacji organizacji pozarządowych	Szkolenia branżowe dla organizacji raz w roku
7	Udostępnienie przez samorząd kanałów informacyjnych	Prowadzenie bazy adresowej ngo
8	Powołanie Rady Działalności Pożytku Publicznego	Procedura powołania RDPP

Tabela 1. Standardy minimalne w procesie integracji organizacji pozarządowych działających w poszczególnych branżach aktywności społecznej w powiecie oleckim

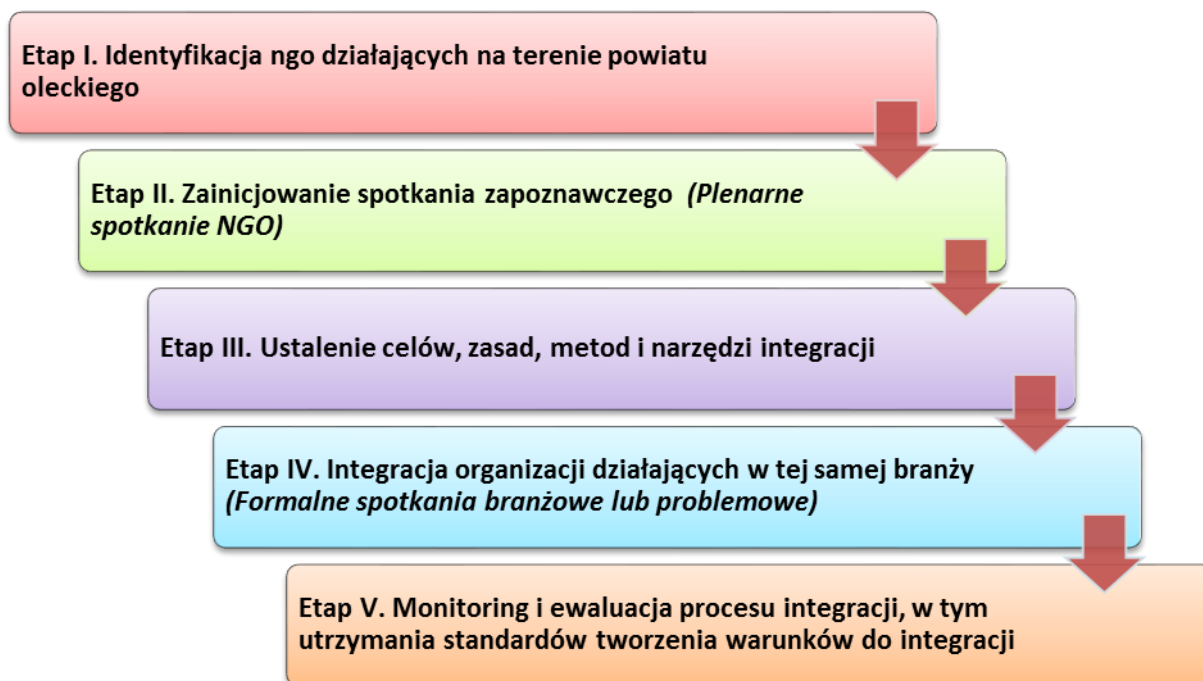
Projekt „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Ustalone standardy w punkcie II mają charakter pozanormatywny, lokalny, są rekomendowane do stosowania jako zapewnienie sprawności w procesie komunikacji pomiędzy jednostką samorządową a organizacjami pozarządowymi.

II. Plan wdrażania standardów dotyczących integracji organizacji pozarządowych działających w poszczególnych branżach aktywności społecznej w powiecie oleckim

Wdrażanie standardów dotyczących integracji organizacji pozarządowych działających w poszczególnych branżach aktywności społecznej w powiecie oleckim jest procesem przebiegającym wieloetapowo co przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 1. Proces wdrażania standardów integracji organizacji pozarządowych działających w poszczególnych branżach aktywności społecznej w powiecie oleckim

Poniżej przedstawiono opis proponowanego działania w poszczególnych etapach procesu wdrażania standardów. Należy wziąć pod uwagę, że w trakcie realizacji zadań może wystąpić konieczność wprowadzania zmian.

Etap I. Identyfikacja organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu oleckiego

Zgodnie z zasadą jawności samorząd jest zobowiązany do udostępniania danych o zarejestrowanych organizacjach pozarządowych z własnego terenu oraz do informowania o wszelkich podejmowanych przez siebie działaniach, w tym zmierzających do tworzenia warunków do integracji lokalnego sektora pozarządowego.

Natomiast organizacje pozarządowe powinny przekazywać informacje o tworzonych reprezentacjach swojego sektora.

Podstawowym elementem integracji organizacji pozarządowych jest skuteczne informowanie wszystkich zainteresowanych o tym środowisku, przynajmniej w podstawowym zakresie tj. danych kontaktowych, obszarach działalności.

Źródłem informacji o organizacjach może być:

- Baza adresowa lokalnych organizacji pozarządowych prowadzona przez Starostwo Powiatowe w Olecku,
- Centrum Organizacji Pozarządowych w Olecku,
- Krajowy Rejestr Sądowy,
- Baza danych o organizacjach pozarządowych i instytucjach (bazy.ngo.pl) zamieszczona na portalu ngo.pl.

Wiedza o aktywnych podmiotach, ich działalności i potencjale sprzyja integracji lokalnego środowiska, zawieraniu szerokich porozumień i partnerstwa dla realizacji wspólnych zadań.

1. *Baza adresowa lokalnych organizacji pozarządowych prowadzona przez Starostwo Powiatowe w Olecku*

Samorząd jest zobowiązany do udostępniania informacji o zarejestrowanych organizacjach pozarządowych z własnego terenu oraz do informowania o wszelkich podejmowanych przez siebie działaniach zmierzających do tworzenia warunków do integracji lokalnego sektora pozarządowego (w tym m.in. informowania o prowadzeniu konsultacji społecznych, tworzeniu zespołów roboczych), natomiast organizacje pozarządowe powinny przekazywać informacje o tworzonych reprezentacjach swojego sektora.

Starostwo Powiatowe w Olecku prowadzi *Bazę adresową lokalnych organizacji pozarządowych*. Wykaz ten obejmuje organizacje pozarządowe i inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zarejestrowane w KRS, Ewidencji Uczniowskich Klubów Sportowych i Ewidencji Klubów Sportowych działające w formie stowarzyszenia, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej, znajdujące się w rejestrze stowarzyszeń zwykłych, prowadzonym przez Starostę Oleckiego mające siedzibę na terenie powiatu oleckiego.

Projekt „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Baza jest opracowana na podstawie danych zawartych między innymi w KRS www.ms.gov.pl, dostarczonych przez organizacje formularzy aktualizacyjnych oraz bezpośrednich rozmów z przedstawicielami organizacji.

Informacje o zarejestrowanych organizacjach można uzyskać poprzez wgląd do bazy zamieszczonej na portalu internetowym www.powiat.olecko.pl (Organizacje pozarządowe).

Baza zawiera wykaz organizacji pozarządowych z podziałem według obszarów działania:

- 1) *upowszechnianie kultury fizycznej i sportu,*
- 2) *bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa,*
- 3) *kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i tradycji,*
- 4) *pomoc społeczna, działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, ochrona i promocja zdrowia, nauka, edukacja, opieka wychowawcza,*
- 5) *turystyka i krajoznawstwo, ekologia, ochrona dziedzictwa przyrodniczego, rolnictwo, biznes,*
- 6) *rozwój lokalny, promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa, rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.*

Rysunek 2. Obszary działalności organizacji pozarządowych

Zakwalifikowanie danej organizacji do określonej dziedziny aktywności nie oznacza zawężenia jej działalności do wyłącznie tej dziedziny. Przeważająca większość organizacji rozwija się i działa w wielu dziedzinach jednocześnie. Dlatego ważne jest aby informacje o prowadzonych działaniach dedykować wszystkim organizacjom. Często bowiem zdarza się rozszerzenie zakresu działalności organizacji, i ważne jest by nie pominąć żadnej organizacji również tych, które dopiero rozpoczynają działalność w danym obszarze działania.

2. Centrum Organizacji Pozarządowych (COP) w Olecku

W związku z dynamicznym rozwojem organizacji pozarządowych na terenie powiatu oleckiego Fundacja Rozwoju Ziemi Oleckiej otrzymała dofinansowanie z Powiatu Oleckiego, Gminy Świętajno, Gminy Kowale Oleckie oraz Gminy Olecko na kontynuację działalności Centrum Organizacji Pozarządowych (COP), które służy wsparciem przedstawicielom organizacji pozarządowych i grup nieformalnych oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na terenie powiatu oleckiego. COP swoją pomoc oferuje w następujących formach:

- 1) doradztwo stałe i wyjazdowe, w tym prawne i księgowo,
- 2) spotkania informacyjne,
- 3) wypożyczanie sprzętu (namioty wystawiennicze, kamera cyfrowa, aparat fotograficzny, rzutnik multimedialny, ekran, nagrywarka),
- 4) udostępnianie pomieszczenia i sprzętu biurowego (Inkubator NGO).

Siedziba mieści się w Olecku przy ul. Plac Wolności 2, tel. 875202159. Na stronie internetowej www.cop.fundacja.olecko.pl zamieszczane są informacje o aktualnych konkursach i innych wydarzeniach dla instytucji III sektora (w zakładce Aktualności).

Centrum świadczy swoje usługi w odniesieniu do potrzeb lokalnego sektora pozarządowego i obywatelskiego oraz w odniesieniu do specyfiki branżowej sektora pozarządowego np. sektora działającego w obszarze kultury fizycznej i sportu, pomocy społecznej czy rozwoju lokalnego.

COP prowadzi swoje działania w następujących obszarach:

- 1) organizowanie środowiska lokalnego i mobilizowanie społeczności lokalnej,
- 2) wsparcie i rozwój organizacji pozarządowych,
- 3) budowanie wizerunku sektora pozarządowego,
- 4) wywieranie wpływu na polityki publiczne.

3. Krajowy Rejestr Sądowy

Krajowy Rejestr Sądowy (KRS), to ogólnopolski rejestr prowadzony przez wydziały gospodarcze sądów rejonowych, w którym rejestrują się różne podmioty np. stowarzyszenia, fundacje, spółki itd. W KRS uzyskuje się także status organizacji pożytku publicznego. Rejestr zawiera między innymi dane teleadresowe i określenie formy prawnej organizacji, informacje bardzo pomocne przy podejmowaniu współpracy. Poprzez wyszukiwarkę <http://www.krs-online.com.pl/>, która ma wieloaspektowe kryteria wyszukiwania można odnaleźć wszystkie podmioty gospodarcze. Zamieszczona w serwisie wyszukiwarka daje również dostęp do wiedzy o spółkach, stowarzyszeniach, związkach (pracodawców, zawodowych, sportowych), spółdzielniach, towarzystwach, cechach, izbach rzemieślniczych oraz organizacjach pożytku publicznego. Można tutaj znaleźć firmy rejestrowane przez Krajowy Rejestr Sądowy według województw, numeru KRS, nazw oraz według formy prawnej. Wystarczy wpisać poszukiwany numer, nazwę, miejsce bądź określić preferowaną formę prawną. Serwis umożliwia sprawdzanie po numerze NIP, REGON, KRS lub nazwie podmiotu.

4. Baza danych o organizacjach pozarządowych i instytucjach (bazy.ngo.pl) zamieszczona na portalu ngo.pl

Administratorem portalu organizacji pozarządowych ngo.pl jest Stowarzyszenie Klon/Jawor.

Portal ngo.pl to największy portal, który zajmuje się tematyką społeczeństwa obywatelskiego (nazwa pochodzi ze skrótu angielskiego *non - governmental organizations*, czyli *organizacje pozarządowe*). Serwis na bieżąco informuje o tym, co dzieje się w III sektorze, inicjuje dyskusje na ważne tematy, promuje ciekawe wydarzenia. Jest bardzo pomocny dla stowarzyszeń i fundacji m.in. w zakresie zarządzania organizacją, prawa, księgowości czy zdobywania funduszy, a także informuje o działaniach prowadzonych przez organizacje. Jest w nim zawarta wiedza na temat kondycji społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Jest to również źródło informacji dla mediów, biznesu, instytucji publicznych oraz jednostek samorządu terytorialnego, które współpracują z organizacjami, lub są zainteresowane nawiązaniem takiej współpracy.

W portalu ngo.pl można znaleźć między innymi następujące informacje:

- 1) aktualny serwis wiadomości, zaproszenia na konferencje i szkolenia, informacje o grantach, a także artykuły,
- 2) serwisy tematyczne, a wśród nich: poradnik.ngo.pl, administracja.ngo.pl, ue.ngo.pl,
- 3) serwisy regionalne, które informują o działaniach organizacji pozarządowych w poszczególnych województwach, zawierają informacje o ważnych sprawach z regionu (regiony.ngo.pl),
- 4) największą, stale aktualizowaną bazę danych o organizacjach pozarządowych i instytucjach, zawierającą ponad 150 tys. danych (bazy.ngo.pl).

Projekt „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Portal to jedyne w Polsce tak kompleksowe, użyteczne, bezpłatne źródło informacji i kontaktów, narzędzie promocji dla organizacji oraz możliwość prowadzenia dyskusji, sond. Umożliwia on wszystkim organizacjom i instytucjom dodawanie wiadomości i ogłoszeń, ułatwia informowanie o różnorodnych działaniach i przedsięwzięciach, obejmuje również patronatem medialnym wydarzenia ważne i ciekawe z punktu widzenia organizacji pozarządowych.

Powyższe podmioty przedstawiają różne źródła informacji. Ze względu na to, że organizacje czasem nie aktualizują na bieżąco informacji o swojej działalności, wskazane jest zweryfikowanie informacji o danej organizacji opierając się na innych źródłach.

Etap II. Zainicjowanie spotkania zapoznawczego (Plenarne spotkanie NGO)

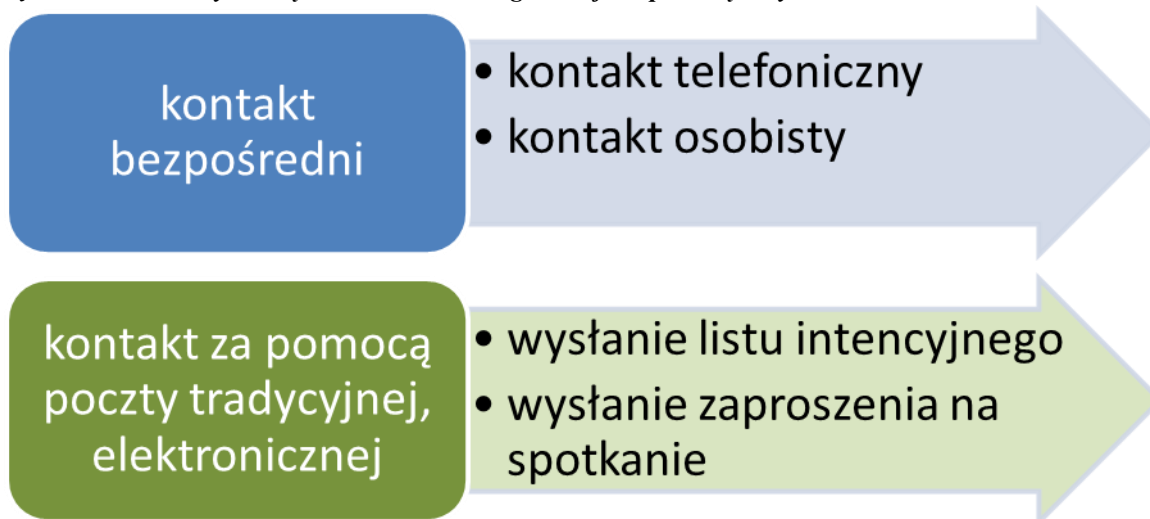
Takim spotkaniem może być coroczne *Plenarne spotkanie organizacji pozarządowych*, podczas którego prezentowane są nowe organizacje pozarządowe.

Przyjęto, że Inicjatorem działań integracyjnych jest Starostwo Powiatowe we współpracy z Centrum Organizacji Pozarządowych.

Miejszem integracji jest sala konferencyjna udostępniona przez Starostwo Powiatowe w Olecku. Osobą odpowiedzialną za integrację jest Pełnomocnik ds. ngo we współpracy z pracownikiem COP.

Na spotkanie zaproszone są wszystkie organizacje pozarządowe niezależnie od obszaru działalności społecznej. Kontakt z organizacjami można uzyskać w różnoraki sposób. Nieoceniony wydaje się być kontakt bezpośredni, który pozwoli na wzajemne zapoznanie się.

Rysunek 3. Metody nawiązania kontaktu z organizacjami pozarządowymi

Projekt „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Aby spotkanie o charakterze integracyjnym odbyło się w sposób prawidłowy należy podjąć kroki w celu jego właściwego przygotowania. Oprócz przygotowania scenariusza, który znacznie ułatwia prowadzenie i pozwala na zachowanie ustalonego harmonogramu spotkania, należy spełnić jeszcze kilka warunków:

- 1) określić główny cel, zastanowić się nad tematyką oraz nad tytułem spotkania,
- 2) ustalić termin, czas i miejsce; czas staramy się określić realistycznie aby zainteresowani nie „uciekali” gdy będzie się przedłużało, spotkanie musi zainteresować przybyłych gości, powinno odbywać się w takich godzinach aby zaproszeni goście mogli przybyć mimo obowiązków zawodowych, natomiast miejsce spotkania powinno być wybrane tak aby było dostępne dla wszystkich zainteresowanych,
- 3) opracować zaproszenia, sporządzić je i rozesłać, uczestników możemy zaprosić również osobiście, telefonicznie, e-mailowo czy przez osobę koordynującą z odpowiednim wyprzedzeniem, np. 2 tygodni aby wszyscy zainteresowani mogli zaplanować czas na udział w spotkaniu,
- 4) odpowiednio dobrać osoby, które w przystępny i ciekawy sposób przedstawią swoje organizacje, znają realia, tematykę oraz wywodzą się z różnych środowisk,
- 5) organizacją powinna zająć się jedna, konkretna osoba, która odpowiedzialna będzie za zaproszenie uczestników, kontakty z nimi, zapewni odpowiednie miejsce spotkania i odpowiednie warunki organizacyjne,
- 6) zadbać aby spotkanie odbywało się w przyjaznej atmosferze, zapewnić sprzęt np. nagłośnienie, tablicę, rzutnik, komputer,
- 7) wybrać moderatora, osobę prowadzącą spotkanie, która powinna być ogólnie akceptowana przez wszystkie strony, komunikatywna, mająca umiejętność łagodzenia sporów. Moderator musi być skupiony na kierowaniu spotkaniem, udzielaniu głosu, pilnowaniu czasu i scenariusza spotkania, nie może brać udziału w formułowaniu wniosków,
- 8) dokonać wyboru sprawozdawcy, który sporządzi protokół z przebiegu spotkania i poczynionych ustaleń.

Przykład scenariusza spotkania integracyjnego organizacji pozarządowych powiatu oleckiego:

***Temat:** Integracja organizacji pozarządowych w powiecie oleckim*

***Uczestnicy:** organizacje działające na terenie całego powiatu, przedstawiciele Starostwa Powiatowego, Centrum Organizacji Pozarządowych*

***Prowadzący spotkanie:** moderator, przedstawiciel organizatora spotkania*

***Sprawozdawca:** przedstawiciel organizatora, który sporządza protokół z przebiegu spotkania*

***Czas trwania:** 2 – 3 godziny*

***Miejsce spotkania:** sala konferencyjna Starostwa Powiatowego w Olecku*

Cel:

1. Wzajemne poznanie się, integracja, nawiązanie nowych kontaktów między członkami organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu oleckiego.
2. Inicjowanie dobrych stosunków między ngo.
3. Zainicjowanie współdziałania celem podniesienia efektywności funkcjonowania i wzajemnego przekazywania informacji.
4. Rozwijanie aktywności poprzez pomoc w organizowaniu współpracy między jednostkami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi oraz pomiędzy organizacjami pozarządowymi.
5. Ułatwienie nawiązywania partnerstwa wewnątrz i międzysektorowego.
6. Wypracowanie wspólnych dla wszystkich celów, zasad współpracy, wybór odpowiednich metod i narzędzi służących efektywnemu współdziałaniu i integracji.

Metody:

1. Aktywne prowadzenie spotkania poprzez wypowiedzi zebranych na forum.
2. Wywiad, osobiste doświadczenia przedstawicieli organizacji.
3. Prezentacje przygotowane przez organizatora, poszczególne organizacji pozarządowe oraz zaproszonych przedstawicieli Starostwa Powiatowego w Olecku i COP.
4. Dyskusja.

Forma spotkania: grupowe

Środki dydaktyczne: komputer, rzutnik, tablica, markery do pisania, ulotki informacyjne

Przebieg spotkania:

1. Powitanie uczestników oraz przedstawienie przybyłych gości.
 2. Przedstawienie się organizatora (podanie imienia, nazwiska, nazwę organizacji, którą reprezentuje, przedstawienie moderatora, sprawozdawcy oraz sposobu prowadzenia spotkania).
 3. Wprowadzenie do tematyki spotkania (przypomnienie tematu spotkania oraz krótka informacja o tym czego będzie dotyczyło).
 4. Wprowadzenie zasad (np. ustalenie, kto ile czasu ma na przedstawienie swojej organizacji, pokaz prezentacji, swoje wypowiedzi, ile czasu przeznaczono na dyskusję z udziałem przybyłych gości, przestrzegamy zaplanowanego czasu, reagujemy na zbyt długie wywody, jeśli ktoś nie przestrzega naszych zasad delikatnie przerywamy i oddajemy głos komuś innemu tak aby umożliwić wypowiedzi wszystkim zebranych gościom, mówimy pojedynczo, nie przerywamy sobie).
 5. Pokaz prezentacji przygotowanych przez poszczególne organizacje, które przybliżą działalność poszczególnych ngo.
 6. Wypowiedzi przedstawicieli organizacji, przybyłych przedstawicieli Starostwa Powiatowego w Olecku, Centrum Organizacji Pozarządowych.
 7. Dyskusja nawiązująca do tematyki spotkania.
 8. Podsumowanie spotkania, w którym szczególnie akcentujemy wspólne uzgodnienia dotyczące:
-

- *wzajemnej współpracy, integracji,*
 - *współuczestnictwa w realizacji różnego rodzaju działań związanych z rozwojem organizacji,*
 - *sposobów działania na rzecz lokalnego środowiska,*
9. *Zakończenie spotkania, podziękowanie za przybycie i zaangażowanie w dyskusję, jeżeli zaplanowano następne spotkanie należy podać jego termin.*

Etap III. Ustalenie celów, zasad, metod i narzędzi integracji

Wspieranie procesu integracji lokalnych organizacji pozarządowych polega na dostarczaniu wiedzy o tym środowisku, stwarzaniu warunków do systematycznych działań na rzecz jego integracji oraz mobilizowaniu lokalnych organizacji do wykorzystania ich potencjału w działalności na rzecz lokalnego środowiska.

1. Cele integracji

Celem głównym jest zaangażowanie przedstawicieli poszczególnych organizacji pozarządowych działających w tym samym obszarze działalności pożytku publicznego do współuczestnictwa w realizacji różnego rodzaju zadań z tego obszaru poprzez podejmowanie wspólnych decyzji związanych z wszechstronnym rozwojem organizacji i stwarzanie możliwości dla organizacji do współpracy na rzecz środowiska lokalnego.

- 1) Rozwój sektora ngo,
- 2) Rzeczywista, efektywna reprezentacja sektora ngo.

Cele szczegółowe:

- 1) Wzajemne poznanie się organizacji, rozpoznanie oczekiwań i diagnoza potrzeb poszczególnych organizacji.
- 2) Współpraca wewnątrzsektorowa w realizacji różnych zadań z danego obszaru działania po ustaleniu wspólnych zasad.
- 3) Wymiana doświadczeń, wzajemne korzystanie z wiedzy, umiejętności i możliwości różnych organizacji.
- 4) Poprawa jakości i skuteczności w rozwiązywaniu problemów lokalnej społeczności.

Organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu oleckiego powinny poznać korzyści płynące z procesu integracji. Szczególną uwagę należy zwrócić na następujące zagadnienia:

- 1) Promocja, rozpoznawalność, wzmocnienie wizerunku, możliwość zdobycia większego rozgłosu.
 - 2) Porównywanie standardów działania w celu poprawy jakości funkcjonowania.
 - 3) Korzystanie z dobrych praktyk stosowanych przez inne organizacje w celu odkrycia nowych, pozytywnych doświadczeń.
-

- 4) Wymiana informacji, doświadczeń, wiedzy, wykorzystanie dostępnych zasobów, wzajemna inspiracja w ramach tego samego obszaru działania organizacji w celu podnoszenia efektywności działań.
- 5) Eliminowanie dublowania zadań oraz lepsza koordynacja działań.
- 6) Możliwość pozyskania dodatkowych środków finansowych na wspólne projekty partnerskie.
- 7) Budowanie relacji, wzmacnianie zaufania, osobista integracja uczestników.
- 8) Angażowanie społeczności lokalnej, zaspokajanie potrzeb lokalnych, wypracowanie zasad współpracy z władzami.
- 9) Mediacje w sytuacji konfliktu między środowiskami.

Współpraca organizacji pozarządowych i tworzenie partnerstw pozwoli na uniknięcie powielania realizacji zadań oraz na uniknięcie niepotrzebnego ubiegania się przez różne organizacje o tego samego usługobiorcę. Współdziałanie pozwoli na lepsze wykorzystanie posiadanych zasobów i narzędzi.

2. Zasady współpracy

Organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom tych organów. Współpraca odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Zasady te są zawarte w Ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie i powinny być ujęte w programie współpracy jednostek samorządowych z organizacjami pozarządowymi.

1. **Zasada suwerenności** oznacza, że integracja sektora pozarządowego ma charakter samodzielności i niezależności, swobody, inicjatywy oddolnej oraz wynika z przekonania organizacji pozarządowych o korzyściach oraz kosztach związanych z tym procesem.
2. **Zasada partnerstwa** oznacza równoprawne traktowanie wszystkich biorących czynny udział w organizacji, niezależnie od ich kondycji i kompetencji. Specyfika procesu integracji sektora pozarządowego zakłada podejmowanie współpracy o charakterze perspektywicznym.
3. **Zasada pomocniczości** oznacza, że samorząd tworzy jedynie warunki do działania i w jak najmniejszym stopniu wtrąca się w realizację zadań integrujących sektor pozarządowy.
4. **Zasada efektywności** sprzyja tworzeniu przedstawicielstwa sektora pozarządowego, w wyniku łączenia kompetencji i zasobów pozwalających na aktywne uczestniczenie w procesie konsultacji polityk publicznych (strategie, wieloletnie plany działania). Zasada ta odwołuje się do przekonania, że zintegrowane środowisko lepiej i skuteczniej realizuje powierzone zadania. Wiedza o aktywnych podmiotach pozwala tworzyć porozumienia i partnerstwa, w wyniku których bardziej efektywnie będą realizowane zadania publiczne.

Projekt „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Integracja pozwala również na uniknięcie powielania realizacji zadań i konkurowania o tego samego nabywcę.

5. **Zasada jawności** przewiduje szeroki dostęp do informacji o zarejestrowanych organizacjach, zawartych porozumieniach pomiędzy nimi, reprezentacjach, a także udziale przedstawicieli ngo w ciałach dialogu (np. radach zatrudnienia, radach działalności pożytku publicznego, komisjach dialogu).
6. **Zasada uczciwej konkurencji** zakłada, że szanse udziału w integracji sektora mają wszystkie działające na terenie powiatu lub regionu organizacje pozarządowe. Mówi również o tym, że istnieje możliwość współdziałania wielu przedstawicieli danej branży trzeciego sektora, z którymi samorząd może podjąć współpracę.

Rysunek 4. Zasady współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego

System współpracy samorządu i organizacji pozarządowych powinien pozwalać na wielorakość reprezentacji branżowych lokalnego sektora pozarządowego, który skupia organizacje zajmujące się określoną problematyką. Różnorodność reprezentacji pozwala na lepsze wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych, wzmocnienie zasad demokracji i samorządności lokalnej. Nie należy nakłaniać organizacji do działań integracyjnych wbrew ich woli, ponieważ działania te będą nieskuteczne, mało efektywne oraz mogą prowadzić do występowania konfliktów pomiędzy samorządem i organizacjami lub wewnątrz samych organizacji. Należy dążyć do stworzenia jak najlepszych warunków, które sprzyjałyby procesom integracji, umożliwiałyby wymianę poglądów, doświadczeń i nawiązanie

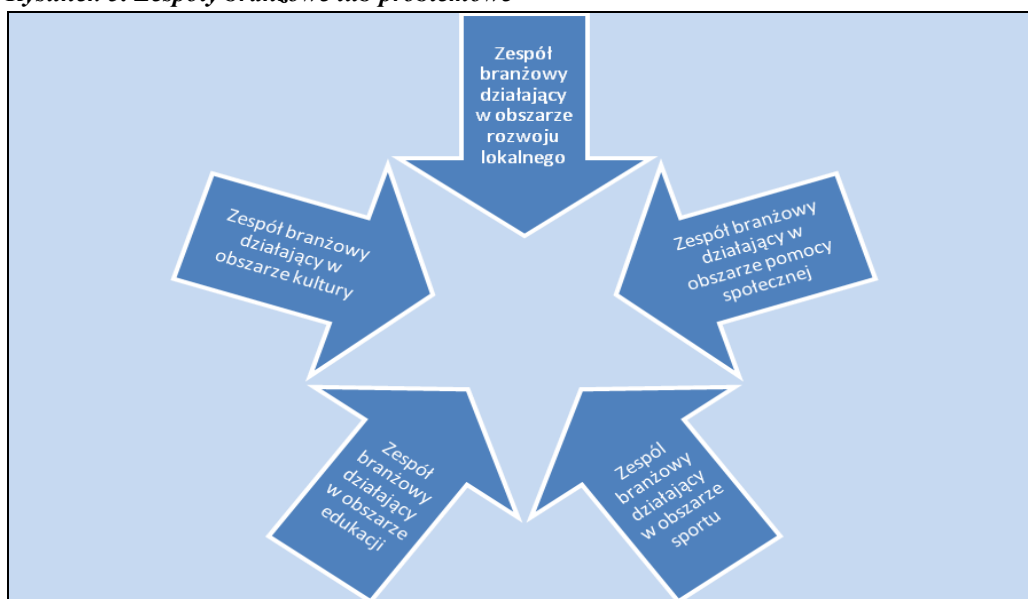

współpracy. Samorząd stosując zasadę pomocniczości powinien dążyć do wspierania integracji organizacji pozarządowych tworząc warunki przy jak najmniejszej ingerencji. Wszelkie ustalenia powinny być wypracowane podczas wzajemnych uzgodnień i na zasadach partnerstwa. Stosowanie zasady efektywności może pozwolić na obniżenie kosztów działalności i zwiększenie zakresu działań.

3. Metody i narzędzia integracji

Tworzenie warunków do rozwijania działalności może polegać na zapraszaniu organizacji do udziału w konsultacjach społecznych oraz na tworzeniu ciał dialogu, zespołów problemowych z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Rysunek 5. Zespoły branżowe lub problemowe

W procesie integracji pomocne mogą okazać się następujące działania:

1. Wybór lidera, aktywnej osoby lub organizacji, kogoś kto zbierze całą grupę, ma rozeznanie w obszarze działania lokalnej społeczności, zna lokalne problemy, potrafi wskazać aktywne organizacje działające w danej branży, zachęca do nowych przedsięwzięć, rozwiązań, prowadzi koordynację działań, pomaga przy podejmowaniu decyzji.
2. Zebranie zainteresowanych wspólnym działaniem. Ważnym czynnikiem decydującym o tym, czy wspólna integracja przyniesie zamierzone efekty jest rzeczywista efektywność i chęć działania członków poszczególnych organizacji. Wiedza, umiejętności, doświadczenie poszczególnych członków organizacji stanowią kapitał całej zintegrowanej grupy i pozwalają stworzyć warunki do skutecznego rozwiązywania problemów.
3. Określenie wspólnego celu w taki sposób aby partnerzy razem działający mogli dostrzec ważne dla nich problemy i zauważyć korzyści jakie można osiągnąć po wspólnym

Projekt „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

rozwiązaniu problemów. Dogłębna analiza różnego punktu widzenia pozwoli na dokonanie wyboru najlepszych rozwiązań dla wszystkich stron.

Narzędzia mające zastosowanie przy wspieraniu procesu integracji ngo działających w środowisku lokalnym powinny dostarczać wiedzy o tym środowisku, stwarzać warunki do systematycznej aktywności oraz stymulować wykorzystanie potencjału. W tego rodzaju działaniach szczególną uwagę należy zwrócić na:

- ogólnodostępną bazę danych o zarejestrowanych organizacjach pozarządowych zawierającą dane teleadresowe oraz o prowadzonej działalności,
- organizację spotkań, szkoleń i warsztatów problemowych (związanych z kulturą, edukacją, pomocą socjalną, sportem, ochroną zdrowia, równością szans i przeciwdziałaniem dyskryminacji) wykorzystując je jako formy działań integracyjnych i płaszczyzny wymiany doświadczeń czy możliwości nawiązania partnerstw i wzajemnej współpracy,
- aranżację nieoficjalnych spotkań o charakterze towarzyskim,
- tworzenie tematycznych grup skupiających osoby z tego samego obszaru działań,
- komunikację internetową, gdzie uczestnicy będą mieć możliwość swobodnej wypowiedzi,
- działania promocyjne przy organizacji różnego rodzaju targów, festynów, spotkań okolicznościowych,
- finansowe wsparcie przez samorząd ważnych inicjatyw, konferencji, targów organizacji pozarządowych,
- umożliwienie dostępu do strony internetowej, informatorów, udziału w spotkaniach, konferencjach w celu promocji organizacji działających w środowisku lokalnym,
- przygotowanie spotkań skierowanych do wszystkich organizacji aby stworzyć płaszczyznę do wymiany wiedzy, doświadczeń, wzajemnych poglądów,
- ustanawianie rad działalności pożytku publicznego.

Wszystkie powyższe działania są ze sobą ściśle powiązane i dotyczą głównie:

- 1) współpracy projektowej,
- 2) interakcji międzysektorowych,
- 3) działań orzeczniczych,
- 4) relacji o charakterze towarzyskim,
- 5) szkoleń, konferencji, dyskusji.

Organizację działalności partnerskiej można rozpocząć poprzez podpisanie porozumienia, przyjęcie regulaminu partnerstwa oraz zaplanowanie wspólnych działań.

Bardzo ważne jest aby podjęta współpraca ukierunkowana była na potrzeby środowiska lokalnego. Należy przeprowadzić szczegółową analizę występujących problemów i skierować swoje działania w te obszary, gdzie rzeczywiście występują potrzeby. Należy odpowiednio

dobrac organizacje do współpracy w taki sposób, aby można było wykorzystać właściwie istniejący potencjał. Po zaproszeniu partnerów i po analizie ich oczekiwań ważne jest określenie formy funkcjonowania, sposobu podejmowania decyzji i podziału obowiązków na członków poszczególnych organizacji. Wspólne działanie powinno mieć swój cel oraz plan działania.

Następnym niezbędnym etapem jest ocena realizowanych działań i osiągnięcia zakładanych rezultatów. Należy zachęcać i wspierać partnerów do wzajemnego poznania się i łączenia istniejących zasobów. Współpraca między organizacjami powinna doprowadzić do zintegrowanej i spójnej komunikacji między nimi. Procedury zintegrowanego funkcjonowania powinny być wspólnie wypracowane.

Aby proces integracji i współpracy między członkami organizacji przebiegał sprawnie i efektywnie należy spełnić kilka warunków:

1. Członkowie mający większe doświadczenie i zasób wiedzy powinni wykonać pierwszy ruch w kierunku poznania się i dobrej współpracy.
2. Należy odrzucić uprzedzenia i zadeklarować gotowość do kontaktu z każdym przedstawicielem organizacji.
3. Mieć świadomość, że efektywność współpracy zależy od obu stron.
4. Stworzyć przyjazną, spokojną atmosferę spotkań.
5. Angażować do współpracy wszystkich przedstawicieli organizacji.
6. Przyjmować i spokojnie analizować krytykę.
7. Starać się zmieniać co się da, być otwartym na nowe propozycje.

W procesie integracji wykorzystywane są różnorakie metody. Pamiętać należy, że wyboru właściwej dokonujemy w zależności od potrzeb i od specyfiki organizacji.

Bardzo przydatne są różnego rodzaju spotkania o charakterze okazjonalnym, targi organizacji pozarządowych, pikniki tematyczne, spotkania prezentacyjne, spotkania integracyjne, wspólne wycieczki, wyjazdy, w tym wyjazdy studyjne, konferencje o różnorodnej tematyce.

Niezmiernie przydatna jest organizacja spotkań branżowych lub problemowych z organizacjami pozarządowymi. Spotkania takie powinny być organizowane przynajmniej raz w roku z uwzględnieniem tematyki dyskryminacji i promowania równości. Organizowanie spotkań nieformalnych również przynajmniej raz w roku także ułatwia późniejsze działania.

Niezbędne jest organizowanie różnego rodzaju szkoleń i warsztatów obejmujących zagadnienia dotyczące roli i zasad funkcjonowania ciał dialogu obywatelskiego czy federacji organizacji pozarządowych. Przynajmniej raz w roku powinny być zorganizowane szkolenia branżowe dla przedstawicieli organizacji.

Ciekawe okazać się mogą wspólne wyjazdy przedstawicieli ngo na ogólnopolskie fora inicjatyw pozarządowych lub inne spotkania tematyczne o podobnym charakterze. Realizację takich działań umożliwia odpowiedni zapis w programie współpracy.

Organizacja spotkań okazjonalnych w środowisku lokalnym pozwala na podjęcie wspólnych działań związanych z promocją organizacji pozarządowych. Można do tego wykorzystać opracowaną procedurę postępowania dotyczącą włączania partnerów pozarządowych we współorganizowanie wydarzeń lokalnych. Pomocne w tym przypadku okazać się mogą źródła informacyjne będące w dyspozycji samorządu, z których można skorzystać mając opracowaną procedurę postępowania w takim przypadku.

Zorganizowanie przynajmniej raz w roku we współpracy z samorządem lokalnym spotkania plenarnego umożliwi wszystkim przedstawicielom ngo zapoznanie się z podejmowanymi działaniami i umożliwi planowanie oraz podejmowanie dalszej współpracy w obszarze działań organizacji pozarządowych. Przy zastosowaniu wcześniej opracowanej procedury postępowania wskazane jest powołanie Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Jednym z narzędzi, które można wykorzystać w procesie integracji jest ogólnodostępna baza danych o organizacjach pozarządowych, która dostępna jest na stronie internetowej powiatu oleckiego oraz na portalu organizacji pozarządowych. Trzeba zwrócić uwagę na możliwość tworzenia internetowych grup problemowych i tematycznych zgodnie z przyjętą procedurą postępowania przy powoływaniu takich zespołów.

Rekomendowane jest wspieranie przez samorząd rozwoju wolontariatu i inicjatyw obywatelskich podejmowanych przez mieszkańców. O zainteresowaniu tą tematyką świadczyć może stopień wsparcia oraz zaangażowanie w organizację plenarnego spotkania przedstawicieli samorządu.

Etap IV. Integracja organizacji działających w tej samej branży

Integracja polega na budowaniu powiązań i może przebiegać w różnej skali. Najmniejsza reprezentacja to gminny zespół branżowy. Działania oparte na integracji i współpracy lokalnych organizacji w tym samym obszarze działalności pożytku publicznego to wielka szansa na zwiększenie obywatelskiej aktywności i na rozwój lokalnej społeczności.

Współpracę między organizacjami należy zainicjować poprzez analizę istniejących potrzeb, problemów oraz wyłonienie partnerów działających w tej samej branży, określenie wspólnych celów działania i określenie wizji wspólnego działania.

Niezwykle istotny jest potencjał każdej z organizacji, który określa czym dana organizacja się zajmuje i w jaki sposób podchodzi do osiągnięcia wyników. Na potencjał organizacji składają się następujące kryteria:

- 1) przywództwo (stworzenie warunków, wytyczenie celów i kierunków działania, motywowanie członków, stworzenie systemu zarządzania organizacją, analiza wyników i przygotowanie zmian usprawniających działanie całej organizacji),
- 2) strategia i planowanie (podejście do modernizacji),
- 3) członkowie organizacji (najcenniejszy zasób),
- 4) partnerstwo i zasoby (relacje partnerskie, finanse, infrastruktura),
- 5) procesy (sposoby wykonywania zadań).

Rysunek 9. Potencjal organizacji

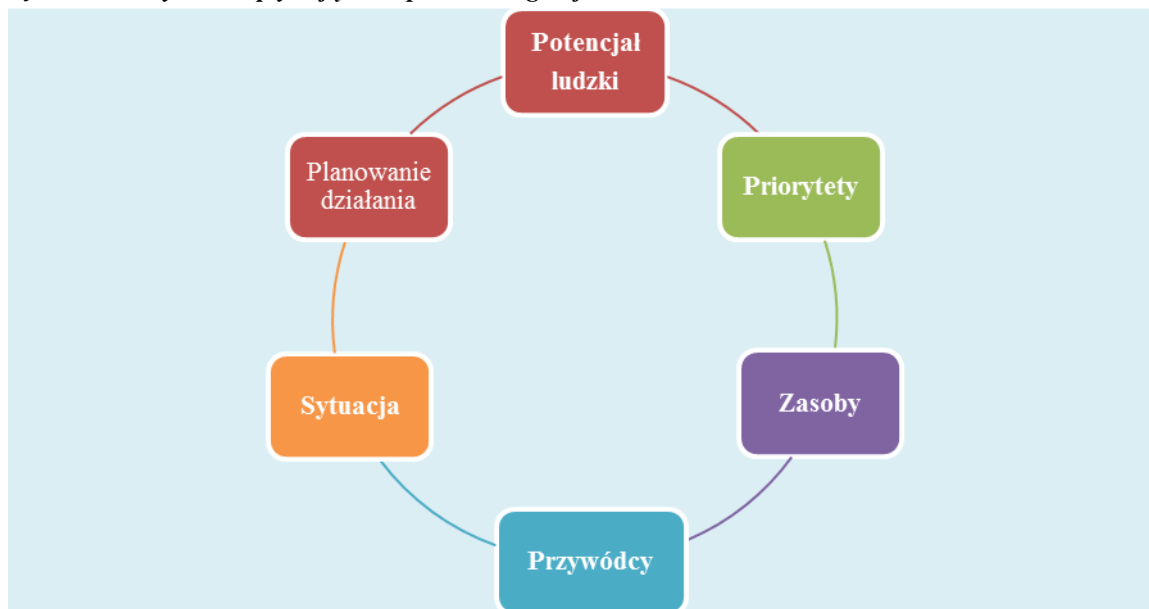
Inicjator działań integracyjnych między organizacjami działającymi w tym samym obszarze powinien przeanalizować i wziąć pod uwagę następujące zagadnienia:

- Potencjał ludzki – określenie kto jest potencjalnym partnerem oraz kogo i dlaczego warto zaprosić do współpracy.
- Priorytety – dokonanie oceny jakie są najważniejsze wyzwania, jakimi celami i intencjami kierują się potencjalni partnerzy.
- Zasoby – analiza możliwości merytorycznych, organizacyjnych, finansowych partnerów oraz jaki może być ich wkład w rozwój współpracy partnerskiej.
- Przywódcy – dokonanie wyboru potencjalnego lidera.
- Sytuacja – ocena skutków działań już realizowanych.
- Planowanie działania – przeanalizowanie od czego wspólne działanie powinno być rozpoczęte.

Rysunek 6. Czynniki wpływające na proces integracji

Identyfikacja partnerów współpracy w danej branży umożliwia:

- 1) rozpoznanie potencjalnych partnerów i wzajemne poznanie się,
- 2) poinformowanie potencjalnych współpracowników, na czym polega współdziałanie oraz podjęcie działań polegających na wzbudzeniu w nich aktywnego zainteresowania i entuzjazmu do dalszej pracy,
- 3) motywowanie wszystkich zainteresowanych do aktywnego zaangażowania i poświęcenia czasu i wysiłku w rozwój wzajemnej współpracy,
- 4) budowanie dobrych relacji między partnerami, ustalanie wstępnych zasad funkcjonowania grupy partnerskiej, zachęcanie partnerów do otwartości i przejrzystości oraz dobrej komunikacji.

Rozwój współpracy jest warunkiem osiągnięcia sukcesu. Jedną z form współpracy jest wdrażanie partnerskich projektów i programów, które polega na przeprowadzeniu analizy co zostało zrealizowane dotychczas, przyszłego kształtu całego procesu, zasad funkcjonowania.

Można je podzielić na dwie fazy:

- 1) przygotowanie do wdrożenia:
 - powołanie zespołu do realizacji zadań,
 - ustalenie wymagań,
 - przeprowadzenie analizy funkcjonowania na dotychczasowym etapie,
 - ustalenie różnic między stanem faktycznym a uzgodnionymi założeniami,
 - identyfikacja procesów w organizacjach.

2) wdrożenie:

- opracowanie planu wdrożenia ,
- realizacja działań założonych w planie z bieżącą kontrolą zaawansowania już podjętych działań,
- szkolenia dla zespołu wdrożeniowego, osób prowadzących audyt wewnętrzny, członków organizacji,
- sporządzenie dokumentacji, raportów,
- zorganizowanie i przeprowadzenie pierwszego audytu, szkolenia po stwierdzeniu niezgodności, przeprowadzenie działań korygujących,

<https://www.centrum.jakosci.pl/wdrazanie-szj,etapy-wdrazania.htm>

Rysunek 8. Fazy wdrażania partnerskich projektów i programów

Etap V. Zarządzanie integracją, monitoring i ewaluacja procesu integracji

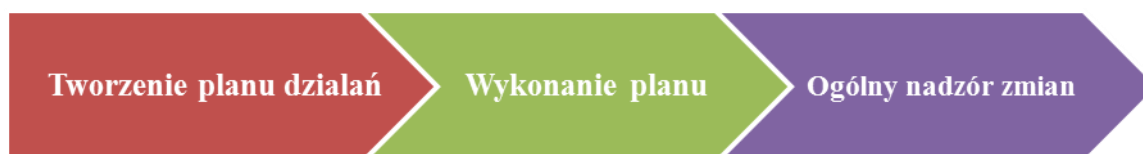
Zarządzanie integracją, monitorowanie funkcjonowania, wdrażanie partnerskich projektów i programów, budowanie potencjału, rozwój współpracy w tym z innymi organizacjami to złożony proces.

Zrządanie ma na celu poprawną koordynację działań. Do głównych procesów związanych z zarządzaniem integracją zaliczyć należy:

1. Tworzenie planu działań, który posłuży nam jako przewodnik do realizacji działań jak również spełni funkcję kontrolną, nadzorczą.
2. Wykonanie planu, proces który pozwoli na realizację zamierzonych działań.
3. Ogólny nadzór zmian, proces związany ze zmianami przynoszącymi oczekiwane korzyści.

<http://www.projekty.4innovations.pl/2009/07/zarządzanie-integracja-projektu/>

Rysunek 7. Procesy zarządzania integracją

Monitorowanie funkcjonowania to strategia zbierania informacji wymagająca gromadzenia danych i ich interpretowania, wykrywania nieprawidłowości i ich korygowania, które obejmuje również cykliczne badanie tymi samymi narzędziami zgodnie z przyjętymi procedurami.

Proces ewaluacji obejmuje przedstawianie efektów prowadzonych działań, stopień osiągnięcia wytyczonych celów oraz pozwalają na oszacowanie wpływu danego działania na odbiorców i otoczenie. Ewaluacja spełnia funkcję stymulatora rozwoju.

Do głównych celów ewaluacji można zaliczyć: ocenę skuteczności danego działania, przedstawienie mierzalności badanego zjawiska czy programu (efekty poznajemy poprzez wskaźniki i dane ilościowe).

Dokonując oceny procesu ewaluacji powinniśmy wziąć pod uwagę następujące kryteria:

- 1) trafność (należy dokonać oceny w jakim stopniu w jakim celu przyjęte przez organizacje pozarządowe odpowiadają przyjętym wcześniej priorytetom),
- 2) efektywność (czy osiągnięte efekty są proporcjonalne do poniesionych nakładów),
- 3) skuteczność (w jakim stopniu zaplanowane cele zostały osiągnięte),
- 4) użyteczność (do jakiego stopnia przyjęte do realizacji zadania odpowiadają potrzebom organizacji i środowiska lokalnego),
- 5) trwałość (czy efekty podjętych działań będą widoczne przez przewidywany i zaplanowany okres).

Ewaluacja jest procesem długotrwałym i rozbudowanym.

Etapy ewaluacji:

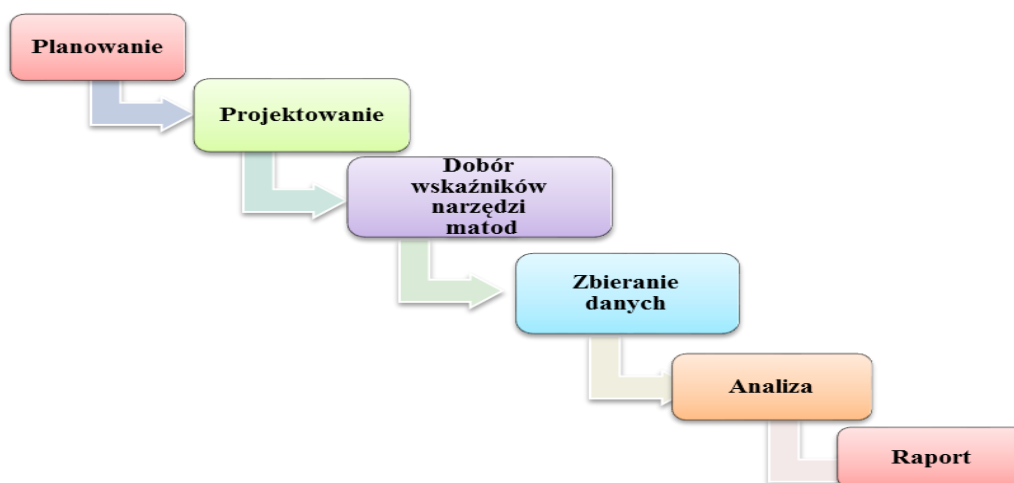
1. Planowanie, w którym określa się przedmiot badań, podstawowe pytania i cele analizy, warunki i czynniki niezbędne do realizacji ewaluacji.
2. Projektowanie, należy skonkretyzować cele i potrzeby w zakresie oceny danego działania.
3. Dobór odpowiednich wskaźników i narzędzi badawczych oraz metod oceny.
4. Zbieranie danych, które posłuży określeniu merytoryki analizowanego działania.
5. Analiza, wyciągnięcie szczegółowych wniosków.
6. Przygotowanie raportu, należy odpowiedzieć na pytania czy założone cele i efekty zostały osiągnięte oraz dokonać oceny skuteczności działań.

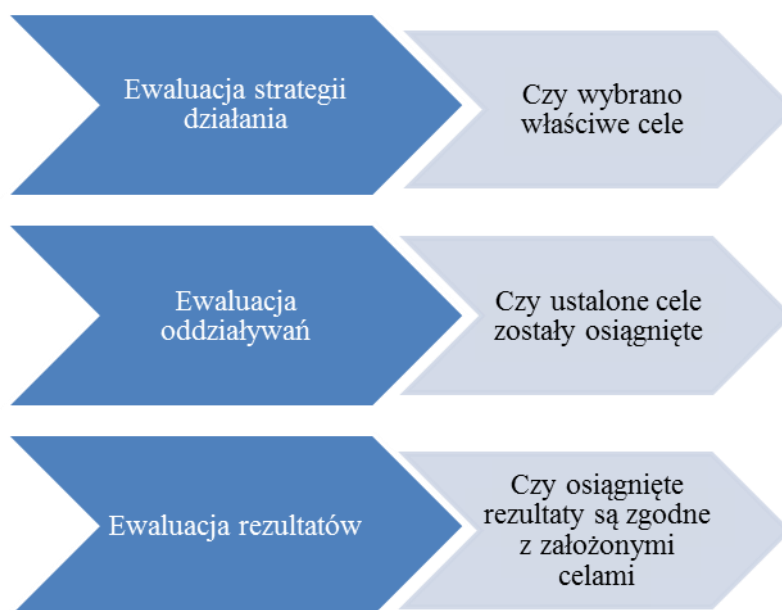
Projekt „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Rysunek 7. Etapy ewaluacji

Rodzaje procesów ewaluacji przedstawia poniższy schemat:

Rysunek 8. Rodzaje procesów ewaluacji

Źródło: K. Opolski, P. Modzelewski, *Zastosowanie ewaluacji w procesie projektowania strategii*, [w:] A. Haber, M. Szałaj, (red.), *Ewaluacja w strategicznym zarządzaniu publicznym*, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2010. Monitor integracji Ewaluacja i ocena skuteczności działań prowadzonych w Polsce przy finansowym wsparciu Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich w latach 2007–2012

III. Harmonogram wdrażania standardów

Etap	Opis zadania	Termin realizacji
I. Identyfikacja organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu oleckiego	– Wykorzystanie istniejących baz danych celem zaproszenia przedstawicieli ngo na wspólne spotkanie, zapoznanie z obszarami działalności i ich potencjałem– Przekazywanie informacji o prowadzonych działaniach ze szczególnym uwzględnieniem nowych ngo rozpoczynających swoją działalność– Rozszerzenie współpracy z COP, propagowanie informacji o ogłaszanych konkursach i innych wydarzeniach– Zapoznanie przedstawicieli ngo z możliwościami uzyskiwania informacji poprzez istniejące bazy danych z możliwościami uzyskiwania aktualnych wiadomości, informacji o konferencjach, szkoleniach, korzystania z poradników i serwisów tematycznych	IV – V 2014
II. Zainicjowanie spotkania zapoznawczego (<i>Plenarne spotkanie NGO</i>)	– Zorganizowanie spotkania wszystkich organizacji działających w lokalnym środowisku (pełnomocnik ds. ngo, pracownik COP) w Starostwie Powiatowym w Olecku, przy wykorzystaniu istniejącego zaplecza logistycznego– Przygotowanie scenariusza spotkania (określenie celu, tematyki, tytułu spotkania, ustalenie terminu, wysłanie	VI 2014

	zaproszeń, dobór osób z różnych środowisk, wybór moderatora, sprawozdawcy) – Podsumowanie spotkania z zaakcentowaniem wspólnych uzgodnień dotyczących współpracy, integracji, współuczestnictwa, określenie sposobów wspólnego działania na rzecz środowiska lokalnego	
III. Ustalenie celów, zasad, metod i narzędzi integracji	– Organizacja spotkań grupowych i indywidualnych– Określenie korzyści płynących z procesu integracji dla poszczególnych organizacji– Wypracowanie zasad współpracy, skonsultowanie z odbiorcami– Określenie obszarów działania i problemów występujących na terenie powiatu oleckiego– Aktywne uczestnictwo w organizowanych konsultacjach przy uchwalaniu rocznego programu współpracy– Określenie metod i opracowanie narzędzi (wybór metod - warsztaty, opracowanie narzędzi, badanie fokusowe, ewentualna korekta w doborze metod i budowie narzędzi)	VII – VIII 2014
IV. Integracja organizacji działających w tej samej branży	– Analiza istniejących problemów, potrzeb, wyłonienie partnerów działających w tej samej branży– Opracowanie wspólnych celów działania, określenie zasad współpracy– Przeprowadzenie konsultacji z odbiorcami	IX 2014

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt „Standardy współpracy międzysektorowej w powiecie oleckim” współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

V. Monitoring i ewaluacja procesu integracji, w tym utrzymania standardów tworzenia warunków do integracji	– Ocena skuteczności podjętych działań (trafność, efektywność, skuteczność, użyteczność, trwałość)– Przeprowadzenie analizy postępów na poszczególnych etapach realizowanych działań (co zostało dotychczas zrobione, ocena przyszłego kształtu całego procesu, zasad funkcjonowania)	IX-VI 2015

